

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-878

1.12.2020

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Branntilløp i hovedtavle – reparert til samme eller vesentlig samme stand – dekningstilsagn?

En elektriker kortslo hele hovedtavlen til sikrede, og sikrede meldte fra til selskapet. Elektrikeren erkjente ansvar, og to komponenter i hovedtavlen ble skiftet ut. Selskapet innhentet takst, men da elektrikerens ansvarsselskap mente skaden var tilstrekkelig utbedret, avsto selskapet ytterligere krav fra sikrede. Sikrede anførte at selskapet hadde gitt et bindende dekningstilsagn for utskiftning av hele tavlen, og at hovedtavlen ikke var tilbakeført til samme eller vesentlig samme stand som før skaden. Selskapet avviste at det var gitt et dekningstilsagn og anførte at tavlen var tilstrekkelig utbedret, og at den fungerte etter sin hensikt. Nemnda kom til at selskapet ikke hadde gitt et bindende dekningstilsagn, men at sikrede hadde krav på ytterligere erstatning da hovedtavlen ikke var satt tilbake i vesentlig samme stand som før skaden.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bygningens hovedtavle.

Sikrede er et sameie som har bygningsforsikring hos selskapet med bl.a. følgende vilkår:

5.3 Hvordan erstatningen blir beregnet for bygning

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme – eller vesentlig samme – stand som umiddelbart før skaden inntraff. Kostnadene beregnes etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrullet verdien av bygningen etter skaden, regnet etter samme regler (se punkt 5.2.1. Fullverdi – bygning).

Ved erstatningsberegningen skal det gjøres fradrag for økning i omsetningsverdien som angitt nedenfor. Økning i omsetningsverdi er differansen mellom:

- bygningens omsetningsverdi umiddelbart før skaden inntraff, idet det tar hensyn til avkastning, beliggenhet og andre forhold, og
- en beregnet omsetningsverdi på skadedagen for en ny eller reparert, tilsvarende bygning

5.5.1 Ved gjenanskaffelse eller reparasjon

- Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til samme – eller vesentlig samme – stand som før, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden fratrullet verdien etter skaden, beregnet etter samme regel.

- Det skal gjøres fradrag for verdiøkningen ved forbedring av tilstanden på den skadde ting eller del/komponent av tingen ved at brukt erstattes med nytt. Ved vurderingen tas det hensyn til forringelse ved elde, bruk, nedsatt bruksverdi og andre omstendigheter, den tid tingen har vært i bruk og gjenstående brukstid.

- Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn

Sikrede meldte fra til selskapet 12.6.18 om skade på hovedtavlen:

Vi hadde et brannutløp i går da en elektriker fra H kortslo el-anlegget i hele bygget (se e-mailer og bilder nedenfor i denne e-mailen).

Selv om H for så vidt har påtatt seg ansvaret ønsker vi at det også følges opp av SB1 for å sikre våre interesser.

Elektrikerfirma O. var engasjert av H. og var forsikret hos Berkley.

Selskapet oversendte reklamasjons- og regressvarsel til H. 27.6.18 hvor det bl.a. skrev følgende:

Vi ber om at saken meldes forsikringsselskapet der dere har deres ansvarsforsikring snarest mulig. Vi har i dag ikke oversikt over hvor omfattende skadene er. Vi vil komme tilbake til det endelige regresskravet når skaden er ferdig utbedret.

Selskapet innhentet 4.7.18 egen takst fra takstmann ES. og informerte sikrede 9.7.18 om at siden H. hadde påtatt seg ansvaret, ville det ikke bli aktuelt å bruke forsikringen. Det informerte også om at det hadde varslet H. om regress i tilfelle de ikke erkjente ansvar.

Takstmann ES. rekvirerte en sakkyndig vurdering fra E. Takst utarbeidet 8.10.18. E. Takst konkluderte med følgende:

6 Konklusjon

Skade nr. 1 – kortslutning i hovedtavle: påført av O v/H

(...)

De vurderinger som undertegnede har foretatt i denne saken må også sees opp i mot de erfaringer som er gjort i tilsvarende saker de siste årene. Videre har undertegnede vært i kontakt med utstyrsp produsenten E for å avklare hvilken praksis de har ved saker hvor deres utstyr har vært utsatt for ytre påvirkning. De har meldt tilbake at de ikke lenger kan garantere for funksjonen til dette utstyret og anbefaler at berørt utstyr byttes.

Når en sammenligner dette med litteratur og erfaring om mulige senskader knyttet til denne type ytre påvirkning bør det etter undertegneds vurdering foretas en fullstendig utskiftning av hele tavla. Unntaket er de to komponenter som allerede er byttet.

Undertegnede konstaterer at dette er en eldre tavle og at store deler av komponentene i hovedtavla har en forventet restlevetid på anslagsvis 10-20 år, men dette er avhengig av bruk og belastning. Her er det vesentlig at den på tidspunkt for skaden tjener sin funksjon og etter undertegneds vurdering fremstår denne tavla nå (etter denne hendelsen) med en betydelig risiko for plutselig funksjonssvikt. En slik funksjonsfeil kan være dårlig kontakt med påfølgende fare for forhøyet overgangsmotstand i kontaktpunkter som medfører varmgang, røykutvikling og i verste fall kortslutning og brann.

(...)

Undertegnede anser det som mest hensiktsmessig at H gis mulighet for å selv koordinere denne prosessen. Hvis H på et senere tidspunkt ønsker ytterligere redegjørelse eller bistand fra undertegnede knyttet til innhenting av pris fra to-tre ulike leverandører bes de om å gi tilbakemelding til Sparebank1 Forsikring.

Elektrikerfirma O. ba H. i e-post av 6.11.18 om å forholde seg til deres ansvarsforsikringsselskap Berkley. I e-post fra Berkley til H. 9.11.18 ble kravet avvist:

Etter det vi kan se av den mottatte dokumentasjonen fungerer den aktuelle tavlen etter sin hensikt. Et potensielt problem for eier av tavlet er at leverandøren ikke kan garantere for fremtidig funksjon. At en leverandør ikke lenger kan gi en slik garanti er ikke tilstrekkelig for å kunne kreve tavlen erstattet med en ny tavle.

Et erstatningskrav på dette grunnlaget må derfor avvises.

Dersom kravet opprettholdes forutsettes det at det redegjøres for det rettslige grunnlaget for kravet.

Selskapet sendte et nytt brev til H. hvor det fremkom at H. hadde bedt sikrede om å få dekning fra selskapet, og at selskapet igjen skulle søke regress. Selskapet innhentet på denne bakgrunn pristilbud fra V. Elektro for utskiftning av hovedtavlen. Pristilbudet av 18.3.19 var på kr 2 022 730 eks. mva.

Selskapet mente at det var risikabelt å sette i gang prosessen uten at H. hadde fått uttalt seg om hvilket arbeid som var nødvendig i saken. Arbeidet ble derfor satt på pause.

H. bekreftet i e-post av 15.4.19 at de hadde lest rapporten fra E. Takst, og at tavlen etter deres oppfatning var satt i stand etter hendelsen. De henviste til Berkley for videre kommunikasjon i saken.

Sikrede sendte e-post til selskapet 3.9.19 og spurte om fremgangen i saken, og selskapet svarte 6.9.19 at selskapet anså saken som avsluttet fordi H. hadde bekreftet at tavlen var satt i stand.

Sikrede innhentet eltakst datert 19.2.20 hvor det ble konkludert med følgende:

Byggets hovedtavle anses ikke å være forsvarlig reparert/utbedret etter skadene forvoldt i 2018. Undertegnede har forespurt styret – men ikke mottatt noen form for rapport som fremviser et kvalifisert kartleggingsarbeidet av skadeomfanget har vært gjort før utbedring – ei heller at et forsvarlig opprydningsarbeide og en dokumenterbar etterkontroll har vært utført.

Det vises i den sammenheng til vedlagte utarbeidede rapport fra spesialistfirma A, som nå har vært engasjert av undertegnede. Rapporter indikerer en manglende rengjøring i tavlet, med derav etterfølgende stort potensiale for senskader.

Det påpekes som et viktig moment i denne sammenhengen at ulike produsenter av vern (sikringer) ikke garanterer for sine produkter virkemåte etter en slik hendelse som omtalt; med påfølgende røykutvikling og derav en stor kloridebelastning.

Styret kommer da i brudd med eksempelvis FEB91 punktene 112.4/112.5/112.6 samt 113.8/113.10/114.2 samt 116.2.

Sikrede krever erstatning for skadene på hovedtavlen enten gjennom utskiftning eller utbedring av de mangler som er avdekket.

Sikrede anfører at selskapet har bundet seg til å skifte hovedtavlen og viser til korrespondanse sikrede har hatt med selskapet, samt e-post fra V. Takst av 9.1.19.

Sikrede avviser dessuten at hovedtavlen er reparert til samme eller vesentlig samme stand som før skaden, jf. forsikringsvilkårene. De fremlagte takstene dokumenterer at det arbeidet som er utført ikke er tilstrekkelig, og at det foreligger betydelig risiko for senskader pga. av skaden.

Selskapet avviser ansvar og anfører at selskapet ikke har avgitt et bindende dekningstilsagn.

Selskapet anfører at H. har besørget tilstrekkelig utbedring av skaden, og at det derfor ikke har noe mer ansvar. Det er H. som er erstatningsansvarlig etter skadehendelsen, og det er de som skal dekke kostnadene til utbedring av skaden som har oppstått, ikke selskapet.

På grunn av store utbedringskostnader kunne selskapet ikke sette i gang prosessen med å bytte hovedtavlen uten at H. hadde fått anledning til å komme med en uttalelse om hvordan skaden skulle utbedres.

Det følger av FSN-6047 at sikrede må finne seg i at bygningen ikke nødvendigvis blir helt identisk med tilstanden før skaden. Utskiftning av tavlen representerer en oppgradering som sikrede ikke har krav på, jf. vilkårspkt. 5.5. Oppgradering av teknisk utstyr må ses på som en del av byggets vanlige vedlikeholdsbehov og vil i utgangspunktet ikke være dekket av forsikringen.

Taksten fra E. Takst bekrefter at tavlen fungerer etter sin hensikt. Dokumentasjonen sikrede har vist til er knyttet til risiko for senskader, og det anbefales ytterligere utskiftninger. Det at produsent av utstyret ikke vil garantere for utstyret i etterkant av skaden, er av underordnet betydning for spørsmålet om skaden er utbedret i henhold til forsikringsvilkårene. Selskapet legger i likhet med H. til grunn at V. Elektro må ha foretatt utbedringen av strømtavlen i tråd med gjeldende regelverk, og at denne ikke ville blitt strømsatt med mindre den etter deres elektrofaglige oppfatning fungerte forsvarlig og etter sin hensikt. Selskapet påpeker også at tavlen

etter hva selskapet forstår nå skal ha fungert i mer enn to år uten at det er meldt om noen senskader.

Selskapet anfører subsidiært at en evt. ytterligere utbedring må skje med fradrag for verdikningen dette medfører, jf. forsikringsvilkårene pkt. 5.5 og 5.3.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skader på hovedtavle.

Nemnda ser først på om selskapet har gitt et bindende dekningstilsagn.

Sikrede viser til mail fra V. Elektro av 9.1.19. Forutsetningen for at selskapet skal bli bundet av et dekningstilsagn, er at det er gitt av selskapet eller noen som opptrer på vegne av selskapet.

Håndverkere og f.eks. takstmenn som selskapet har engasjert for å avdekke en skade har normalt ikke fullmakt til å gi bindende dekningstilsagn på vegne av selskapet. Det er ikke fremlagt dokumentasjon på at vedkommende fra V. Elektro kunne binde selskapet. Sikrede har også vist til kontakt med selskapet, men nemnda kan ikke se at det er fremlagt korrespondanse som tilsier at selskapet har påtatt seg noe ansvar.

Spørsmålet er dernest om selskapet har ytterligere ansvar etter vilkårene.

Ifølge vilkårene pkt. 5.5.1 skal "Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til samme – eller vesentlig samme – stand som før, beregnet etter prisene på skadedagen". Dette betyr at sikrede ikke har krav på en identisk gjenstand, men en gjenstand som i det vesentlige tilsvarer den som ble skadet.

Selskapet anfører at det forventer at Berkley foretar et korrekt erstatningsoppgjør i henhold til sine vilkår, og at det foretar de nødvendige utbedringene av skaden. Nemnda mener at selskapet har et selvstendig ansvar for å dekke skaden under sikredes tingskadeforsikring. Hvis det er en ansvarlig skadevolder, kan selskapet deretter kreve regress hos dette. På den annen side er selskapet selvsagt ikke ansvarlig for utbedringer som allerede er foretatt av en evt. skadevolder.

Nemnda forstår saken slik at den ansvarlige skadevolderen har rengjort hovedtavlen og skiftet ut to komponenter etter skaden. Nemnda forstår det også slik at disse utbedringene allerede var foretatt da E. Takst befarte skaden og utarbeidet rapporten av 8.10.18. Dette er selskapet da ikke ansvarlig for. Nemnda kan ikke se at skadevolder har innhentet dokumentasjon på at reparasjonen tilfredsstiller de nødvendige funksjons- og sikkerhetskrav.

Det er fremlagt flere takster om hovedtavlens tilstand. E. Takst 8.10.18. konkluderer med bl.a. følgende:

Undertegnede konstaterer at dette er en eldre tavle og at store deler av komponentene i hovedtavla har en forventet restlevetid på anslagsvis 10-20 år, men dette er avhengig av bruk og belastning. Her er det vesentlig at den på tidspunkt for skaden tjener sin funksjon og etter undertegneds vurdering fremstår denne tavla nå (etter denne hendelsen) med en betydelig risiko for plutselig funksjonssvikt. En slik funksjonsfeil kan være dårlig kontakt med påfølgende fare for forhøyet overgangsmotstand i kontaktpunkter som medfører varmgang, røykutvikling og i verste fall kortslutning og brann.

Sikredes eltakst datert 19.2.20 sier:

Byggets hovedtavle anses ikke å være forsvarlig reparert/utbedret etter skadene forvoldt i 2018. Undertegnede har forespurt styret – men ikke mottatt noen form for rapport som fremviser et kvalifisert kartleggingsarbeidet av skadeomfanget har vært gjort før utbedring – ei heller at et forsvarlig opprydningsarbeide og en dokumenterbar etterkontroll har vært utført.

Det vises i den sammenheng til vedlagte utarbeidede rapport fra spesialistfirma A, som nå har vært engasjert av undertegnede. Rapporter indikerer en manglende rengjøring i tavlet, med derav etterfølgende stort potensiale for senskader.

Det påpekes som et viktig moment i denne sammenhengen at ulike produsenter av vern (sikringer) ikke garanterer for sine produkter virkemåte etter en slik hendelse som omtalt; med påfølgende røykutvikling og derav en stor kloridebelastning.

Styret kommer da i brudd med eksempelvis FEB91 punktene 112.4/112.5/112.6 samt 113.8/113.10/114.2 samt 116.2.

Nemnda forstår takstene slik at reparasjonen av hovedtavlen ikke har medført at den er satt tilbake til samme funksjonsnivå som tidligere, og at funksjonsfeil har ført til varmgang, røykutvikling og i verste fall kortslutning og brann. Nemnda mener derfor hovedtavlen ikke er satt tilbake i vesentlig samme stand som før skaden.

Selskapet viser til FSN-6047, som gjaldt vannskade på parkett i stue og spørsmål om sikrede i tillegg til ny parkett i stuen hadde krav på ny parkett også i tilstøtende hall. Nemnda kom til at selskapet hadde utbedret skaden til vesentlig samme stand som før skaden selv om det var forskjell mellom parketten i de to rommene. Nemnda kan ikke se at denne saken er relevant. Den dreier seg om merkostnadene ved å bytte parkett også i hallen ut fra en estetisk og funksjonell vurdering. Gulvet fungerte slik det skulle også ved en begrenset reparasjon, og den estetiske forringelsen var begrenset. I nærværende sak tilsier takstene at hovedtavlen ikke fungerte tilfredsstillende etter reparasjonen. Dette er i seg selv tilstrekkelig til å si at reparasjonen ikke er tilfredsstillende. I tillegg kommer sikkerhetsrisikoen, som tilsier at reparasjonen åpenbart ikke er tilstrekkelig.

Selskapet har vist til at utskiftning av tavlen vil medføre en oppgradering som ikke er dekket av vilkårene. Dette må løses gjennom aldersfradrag i vilkårene:

- Det skal gjøres fradrag for verdiøkningen ved forbedring av tilstanden på den skadde ting eller del/komponent av tingen ved at brukt erstattes med nytt. Ved vurderingen tas det hensyn til forringelse ved elde, bruk, nedsatt bruksverdi og andre omstendigheter, den tid tingen har vært i bruk og gjenstående brukstid.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).